Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/1142

10.6.2025

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2025/1142,

annettu 27 päivänä helmikuuta 2025,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 täydentämisestä kryptovarapalvelun tarjoajien eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen sekä eturistiriitoja koskevien ilmoitusten sisällön yksityiskohdat ja laatimismenetelmät täsmentävillä teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta 31 päivänä toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114 ([1]) ja erityisesti sen 72 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kun kryptovarapalvelun tarjoajat panevat täytäntöön ja ylläpitävät asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklassa tarkoitettuja eturistiriitojen tunnistamiseen, ehkäisemiseen ja hallitsemiseen ja niistä ilmoittamiseen tarkoitettuja toimintaperiaatteita ja menettelyjä, kryptovarapalvelun tarjoajien olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta, jotta varmistetaan, että eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt ovat riittäviä kyseisen artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi. Asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdan mukaan kryptovarapalvelun tarjoajien on myös otettava huomioon tarjottujen kryptovarapalvelujen laajuus, luonne ja valikoima.

(2) Jotta varmistetaan, että eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt ovat kryptovarapalvelun tarjoajien ja niiden asiakkaiden edun mukaisia, kyseisten toimintaperiaatteiden ja menettelyjen olisi katettava tilanteet, jotka voivat vaikuttaa tai jotka luovat kuvan siitä, että ne voivat vaikuttaa yhteisön toimintaan ja kryptovarapalvelun tarjoajien tai kyseisiin kryptovarapalvelun tarjoajiin sidossuhteessa olevien henkilöiden kykyyn hoitaa tehtäviään tai velvollisuuksiaan puolueettomasti ja riippumattomasti asiakkaiden edun mukaisesti.

(3) Jos kryptovarapalvelun tarjoaja kuuluu konserniin, myös tähän liittyvät olosuhteet olisi otettava huomioon.

(4) Konserniin kuuluvien kryptovarapalvelun tarjoajien olisi sen vuoksi reagoitava asianmukaisesti tilanteisiin, joissa muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen rakenne tai liiketoiminta voi aiheuttaa eturistiriidan. Tätä varten tilanteissa, joissa kryptovarapalvelun tarjoaja tarjoaa yksin tai konsernin muiden yhteisöjen kanssa useita kryptovarapalveluja ja niihin liittyviä toimintoja, eturistiriitoja koskevilla toimintaperiaatteilla ja menettelyillä olisi estettävä kaikki väärinkäytökset, jotka johtuvat määräysvallan keskittymisestä tai lähipiiriliiketoimien, mukaan lukien liiketoimet, joissa on mukana sidosyrityksiä, hoitamisesta.

(5) Jotta voidaan ehkäistä kryptovarapalvelun tarjoajille ja niiden asiakkaille vahingollisten eturistiriitojen syntyminen, eturistiriitoja koskevilla toimintaperiaatteilla ja menettelyillä olisi varmistettava, että tilanteita, joissa kryptovarapalvelun tarjoajaan sidossuhteessa olevilla henkilöillä on henkilökohtainen, ammatillinen tai poliittinen suhde toiseen henkilöön, seurataan huolellisesti. Tällaiset suhteet voivat vaikuttaa kryptovarapalvelun tarjoajan ja siihen sidossuhteessa olevien henkilöiden puolueettomuuteen. Henkilökohtaisiksi suhteiksi olisi katsottava verisukulaisuus ja sukulaisuus avioliiton kautta sekä muutkin sosiaaliset suhteet kuin rekisteröity parisuhde tai avioliitto. Poliittisiksi suhteiksi olisi katsottava poliittisen puolueen jäsenyys tai suhteet julkisyhteisöjen luottamustoimiin vaalilla valittuihin henkilöihin tai muihin luottamustoimiin valittuihin henkilöihin sekä virkamiehiin. Ammatillisiksi suhteiksi olisi katsottava esimerkiksi työ- tai liikesuhteet.

([1]) EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj.

(6) Jotta varmistetaan, että eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt ovat tehokkaita, kryptovarapalvelun tarjoajilla olisi oltava läpinäkyvä organisaatio- ja hallintorakenne, joka on yhteensopiva niiden kokonaisstrategian ja riskiprofiilin kanssa ja josta niiden ylimmällä hallintoelimellä, sidosyhteisöillä, kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla ja asiakkailla on selkeä käsitys.

(7) Kryptovarapalvelun tarjoajien moitteeton hallinto ja johtaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa niiden asianmukainen toiminta ja turvata luottamus rahoitusmarkkinoihin. Näistä syistä eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa ja menettelyissä olisi otettava huomioon tapaukset, joissa eturistiriidat voivat estää ylimmän hallintoelimen jäseniä tekemästä kryptovarapalvelun tarjoajan ja sen asiakkaiden edun mukaisia tasapuolisia ja puolueettomia päätöksiä.

(8) Kryptovarapalvelun tarjoajien olisi asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdan nojalla otettava huomioon sellaiset potentiaaliset ja todelliset eturistiriidat, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa asiakkaiden etuihin, sekä eturistiriidat, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa suoraan kryptovarapalvelun tarjoajan toimintaan ja tilanteeseen ja siten välillisesti myös asiakkaiden etuihin.

(9) Jotta voidaan varmistaa havaittujen eturistiriitojen lieventämiseksi toteutettujen toimenpiteiden läpinäkyvyys, kryptovarapalvelun tarjoajien olisi noudatettava asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdassa säädettyjä eturistiriitojen ilmoittamista koskevia vaatimuksia. Jotta varmistetaan, että eturistiriitoja koskevilla toimintaperiaatteilla ja menettelyillä saavutetaan niille asetetut tavoitteet, kryptovarapalvelun tarjoajien olisi reagoitava eturistiriitoihin myös muutoin kuin ilmoittamalla niistä. Sen vuoksi niiden olisi noudatettava ilmoittamista koskevia vaatimuksia, mutta varmistettava myös eturistiriitojen tunnistaminen, ehkäisy ja hallinta.

(10) Kryptovarapalvelujen asiakkaille tarjoamiseen osallistuvan henkilöstön palkitseminen voi aiheuttaa eturistiriitoja. Vaikka kryptovarapalvelun tarjoajat voivat vapaasti määrittää yleisen palkitsemispolitiikkansa, niiden olisi varmistettava, että palkitsemispolitiikka ja -käytännöt eivät aiheuta ristiriitoja asiakkaiden ja kryptovarapalvelun tarjoajan tai siihen sidossuhteessa olevien henkilöiden etujen välille eivätkä heikennä sidossuhteisten henkilöiden kykyä hoitaa tehtäviään ja velvollisuuksiaan riippumattomasti ja tasapuolisesti. Jotta varmistetaan, että eturistiriitoja koskevia vaatimuksia sovelletaan palkitsemisen osalta tuloksellisesti ja yhdenmukaisesti, palkitsemiseksi olisi katsottava kaikenlaiset maksut ja taloudelliset tai muut kuin taloudelliset edut, joita henkilöt, joilla on suora tai välillinen vaikutus kryptovarapalvelun tarjoajien tarjoamiin kryptovarapalveluihin tai niiden toimintaan yrityksenä, saavat kryptovarapalvelun tarjoajilta suoraan tai välillisesti. Eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden yhteydessä noudatetulla palkitsemispolitiikalla olisi varmistettava, että asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti ja että kryptovarapalvelun tarjoajien lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä omaksumat palkitsemiskäytännöt eivät vaaranna asiakkaiden etuja.

(11) Toimintaperiaatteilla ja menettelyillä olisi varmistettava, että eturistiriitojen hallintaan on käytettävissä riittävät ja sisäisesti riippumattomat henkilöresurssit eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen asianmukaista täytäntöönpanoa, ylläpitoa ja uudelleentarkastelua varten. Tällä henkilöstöllä olisi myös oltava eturistiriitoihin liittyen tarvittavat taidot, tiedot ja asiantuntemus. Tästä syystä eturistiriitojen hallinnasta vastaavan henkilön olisi johtotehtäviä tai tapauksen mukaan valvontatehtäviä suorittaessaan voitava raportoida suoraan asianmukaisiin sisäisiin raportointikanaviin.

(12) Jotta varmistetaan, että asiakkaat voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä, kryptovarapalvelun tarjoajien olisi pidettävä eturistiriitojen yleisestä luonteesta ja lähteistä sekä niiden lieventämiseksi toteutetuista toimista asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdan nojalla ilmoitetut tiedot ajan tasalla. Tietojen ilmoittamisessa olisi huomioitava niiden vastaanottajina olevat erityyppiset asiakkaat, mukaan lukien asiakkaiden erilaiset tiedot ja kokemus.

(13) Kryptovarapalvelun tarjoajat voivat usein olla vertikaalisesti integroituneita tai toimia tiiviissä yhteistyössä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen tai sidosyhteisöjen kanssa. Jotta asiakkaille voidaan tehdä selväksi, missä roolissa ja ominaisuudessa kryptovarapalvelun tarjoaja toimii, asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen olisi sisällettävä riittävän yksityiskohtainen, täsmällinen ja selkeä kuvaus tilanteista, joissa eturistiriitoja syntyy tai voi syntyä. Nämä tiedot ovat erityisen merkityksellisiä tilanteissa, joissa kryptovarapalvelun tarjoaja markkinoi toimivansa kryptovarapörssissä mutta tosiasiassa harjoittaa tai yhdistelee useita toimintoja ja monenlaista toimintaa, kuten kryptovarojen kaupankäyntialustan ylläpitäminen, markkinatakaustoiminta, sijoituslainatoiminta, säilytys-, toimitus- ja lainapalvelut ja omaan lukuun tapahtuvan kaupankäynnin helpottaminen. Mahdollisilla tulevilla asiakkailla ja nykyisillä asiakkailla olisi sijoittajansuojan varmistamiseksi oltava mahdollisuus tarkastella asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ilmoituksia osaamallaan kielellä. Sen vuoksi kryptovarapalvelun tarjoajien olisi asetettava kyseiset ilmoitukset saataville kaikilla kielillä, joita ne käyttävät palvelujensa markkinoinnissa tai asiakasviestinnässä asianomaisessa jäsenvaltiossa.

(14) Unionin tietosuojalainsäädäntöä, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([2]), sovelletaan kryptovarapalvelun tarjoajien suorittamaan henkilötietojen, kuten eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen kautta kerättävien tietojen, käsittelyyn.

(15) Asetuksessa (EU) 2016/679 säädetyn tietojen minimoinnin periaatteen mukaisesti kryptovarapalvelun tarjoajien olisi täsmennettävä asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa toimintaperiaatteissaan ja menettelyissään, mitä henkilötietoja ne käsittelevät eturistiriitojen tunnistamista, ehkäisemistä ja hallintaa varten, ottaen huomioon kryptovarapalvelun tarjoajan ja sen konsernin tarjoamien tai toteuttamien kryptovarapalvelujen ja muun toiminnan laajuus, luonne ja valikoima.

(16) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([3]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 17 päivänä heinäkuuta 2024,

(17) Tämä asetus perustuu komissiolle toimitettuihin teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on laatinut tiiviissä yhteistyössä Euroopan pankkiviranomaisen kanssa.

(18) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([4]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. ’sidossuhteisella henkilöllä’ jotakin asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdan a alakohdan i–iv alakohdassa tarkoitettua henkilöä;

2. ’palkkiolla’ maksua tai muuta rahallista tai muuta kuin rahallista etua, missä tahansa muodossa, joka saadaan kryptovarapalvelun tarjoajalta suoraan tai välillisesti kryptovarapalvelujen tarjoamisesta asiakkaille;

3. ’konsernilla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU ([5]) 2 artiklan 11 alakohdassa määriteltyä konsernia.

2 artikla

Kryptovarapalvelun tarjoajalle mahdollisesti haitalliset eturistiriidat

1. Asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa menettelyissä ja toimintaperiaatteissa, joiden avulla pyritään tunnistamaan, ehkäisemään ja hallitsemaan kryptovarapalvelun tarjoajalle mahdollisesti haitallisia eturistiriitoja sekä ilmoittamaan niistä, on täsmennettävä olosuhteet, jotka voivat suoraan tai välillisesti vaikuttaa sidossuhteisten henkilöiden objektiivisuuteen ja puolueettomuuteen heidän hoitaessaan tehtäviään ja velvollisuuksiaan. Toimintaperiaatteissa ja menettelyissä on otettava huomioon ainakin sellaiset tilanteet tai suhteet, joissa sidossuhteisella henkilöllä

a) on taloudellinen etu sellaisessa henkilössä, elimessä tai yhteisössä, jonka edut ovat ristiriidassa kryptovarapalvelun tarjoajan etujen kanssa;

b) on luonteeltaan henkilökohtainen, ammatillinen tai poliittinen suhde henkilöön, elimeen tai yhteisöön, jonka edut ovat ristiriidassa kryptovarapalvelun tarjoajan etujen kanssa, tai on ollut tällainen suhde arvioinnin tekopäivää edeltävien kolmen vuoden aikana;

c) on tehtäviä, toimintaa tai velvollisuuksia, jotka ovat ristiriidassa kryptovarapalvelun tarjoajan tehtävien, toiminnan tai velvollisuuksien kanssa, tai henkilön esimies on vastuussa toiminnoista tai tehtävistä, jotka ovat ristiriidassa kryptovarapalvelun tarjoajan toimintojen ja tehtävien kanssa.

2. Kun kryptovarapalvelun tarjoajat tunnistavat henkilöitä, elimiä tai yhteisöjä, joiden edut ovat ristiriidassa kryptovarapalvelun tarjoajien etujen kanssa, kryptovarapalvelun tarjoajien on otettava kyseisten henkilöiden, elinten tai yhteisöjen osalta huomioon ainakin se,

a) saavatko ne todennäköisesti taloudellista hyötyä tai välttävät taloudellisen tappion kryptovarapalvelun tarjoajan kustannuksella;

b) onko niillä kryptovarapalvelun tarjoajan suorittaman kryptovarapalvelun tai sen harjoittaman toiminnan tulokseen liittyvä etu, joka poikkeaa kryptovarapalvelun tarjoajan edusta kyseisen tuloksen suhteen;

c) harjoittavatko ne samaa liiketoimintaa kuin kryptovarapalvelun tarjoaja tai ovatko ne kryptovarapalvelun tarjoajan asiakkaita, konsultteja, neuvonantajia, valtuutettuja, toimeksisaajia, palveluntarjoajia tai muunlaisia toimittajia (esimerkiksi alihankkijoita), ja on osoitettavissa syitä, joiden vuoksi niiden ja kryptovarapalvelun tarjoajan välillä voi olla eturistiriita.

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj).

3. Kun kryptovarapalvelun tarjoajat soveltavat 1 kohdan a alakohtaa, niiden on otettava huomioon tilanteet, joissa sidossuhteinen henkilö, joka on ylimmän hallintoelimen jäsen, kryptovarapalvelun tarjoajan työntekijä tai osakkeenomistaja tai jäsen, jolla on huomattava omistusosuus kryptovarapalvelun tarjoajassa,

a) pitää hallussaan kyseisen henkilön, elimen tai yhteisön osakkeita, tokeneita (mukaan lukien hallinnointitokenit) tai muita omistusoikeuksia tai on kyseisen henkilön, elimen tai yhteisön jäsen;

b) pitää hallussaan kyseisen henkilön, elimen tai yhteisön velkainstrumentteja tai hänellä on muita velkajärjestelyjä kyseisen henkilön, elimen tai yhteisön kanssa;

c) on tehnyt kyseisen henkilön, elimen tai yhteisön kanssa mitä tahansa sopimusjärjestelyjä, jotka liittyvät asetuksella (EU) 2023/1114 säänneltyyn toimintaan.

3 artikla

Asiakkaille mahdollisesti haitalliset eturistiriidat

Tunnistaakseen kryptovarapalvelujen tarjoamisen yhteydessä syntyvät, asiakkaiden etuja mahdollisesti vahingoittavat eturistiriidat, kryptovarapalvelun tarjoajien on otettava kryptovarapalvelun tarjoajan tai siihen sidossuhteessa olevan henkilön osalta huomioon

a) saavatko ne todennäköisesti taloudellista hyötyä tai välttävät taloudellisen tappion taikka saavat muuta hyötyä kryptovarapalvelun tarjoajan kustannuksella;

b) onko niillä asiakkaalle tarjotun kryptovarapalvelun tai asiakkaan lukuun toteutetun liiketoimen tulokseen liittyvä etu, joka poikkeaa asiakkaan edusta kyseisen tuloksen suhteen;

c) onko niillä taloudellinen tai muu kannustin suosia tietyn asiakkaan tai asiakasryhmän etua toisen asiakkaan etujen kustannuksella;

d) harjoittavatko ne samaa liiketoimintaa kuin asiakas;

e) saavatko ne tai tulevatko ne saamaan joltakin muulta henkilöltä kuin asiakkaalta rahallisena tai ei-rahallisena hyötynä tai palveluna kannustimen, joka liittyy asiakkaalle tarjottuun palveluun.

4 artikla

Asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt

1. Eturistiriitoja koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt on esitettävä kirjallisesti, ja niissä on otettava huomioon

a) kryptovarapalvelujen ja muiden kryptovarapalvelun tarjoajan tarjoamien tai suorittamien toimintojen laajuus, luonne ja valikoima;

b) olosuhteet, joissa muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen rakenne tai liiketoiminta voi aiheuttaa eturistiriidan, jos kryptovarapalvelun tarjoaja kuuluu konserniin.

2. Kryptovarapalvelun tarjoajan ylin hallintoelin on vastuussa toimintaperiaatteiden ja menettelyjen määrittelystä, hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta. Sen on arvioitava ja tarkasteltava säännöllisesti niiden tehokkuutta ja korjattava niiden mahdolliset puutteet.

3. Kryptovarapalvelun tarjoajien on otettava käyttöön toimivia sisäisiä kanavia, joihin työntekijöillä ja ylimmän hallintoelimen jäsenillä on jatkuva pääsy ja joilla työntekijöille ja ylimmän hallintoelimen jäsenille tiedotetaan eturistiriitoja koskevista kryptovarapalvelun tarjoajan toimintaperiaatteista ja menettelyistä, ja tarjottava niihin liittyvää asianmukaista ajantasaista koulutusta.

4. Eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa ja menettelyissä on oltava

a) kuvaus olosuhteista, jotka voivat aiheuttaa 2 tai 3 artiklassa tarkoitetun eturistiriidan, kun kyseessä on kryptovarapalvelu tai toiminta, jota kryptovarapalvelun tarjoaja tarjoaa tai jota konsultti, neuvonantaja, valtuutettu tai toimeksisaaja toteuttaa kryptovarapalvelun tarjoajan puolesta;

b) prosessit, joita käytetään 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen eturistiriitojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi;

c) selkeä viittaus kryptovarapalvelun tarjoajan organisaatio- ja johtamisrakenteeseen.

5. Eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa ja menettelyissä on otettava huomioon yhden tai useamman asiakkaan etuihin tai kryptovarapalvelun tarjoajan etuihin kohdistuvan vahingon riski.

6. Edellä 4 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin prosesseihin on sisällytettävä ainakin seuraavat:

a) toimenpiteet, joilla ilmoitetaan nimetyn sisäisen raportointikanavan kautta viipymättä kaikista asioista, jotka voivat johtaa tai ovat johtaneet eturistiriidan syntymiseen;

b) toimenpiteet, joilla estetään ja valvotaan tietojenvaihtoa sellaista toimintaa harjoittavien sidossuhteisten henkilöiden välillä, johon liittyy eturistiriidan riski, kun kyseisten tietojen vaihtaminen voi vahingoittaa yhden tai useamman asiakkaan etua;

c) erillinen sisäinen valvonta, jota kohdistetaan sidossuhteisiin henkilöihin, joiden pääasiallisiin tehtäviin kuuluu toiminta sellaisten asiakkaiden puolesta tai palvelujen tarjoaminen sellaisille asiakkaille, joiden edut voivat olla ristiriidassa keskenään tai kryptovarapalvelun tarjoajan etujen kanssa;

d) pääasiassa tiettyä toimintaa hoitaville kryptovarapalvelun tarjoajan työntekijöille, valtuutetuille, toimeksisaajille, alihankkijoille tai ylimmän hallintoelimen jäsenille maksettavien palkkioiden ja pääasiassa toista toimintaa hoitaville kryptovarapalvelun tarjoajan eri työntekijöille, valtuutetuille, toimeksisaajille, alihankkijoille tai ylimmän hallintoelimen jäsenille maksettavien palkkioiden tai heidän tuottamiensa tulojen välisten suorien yhteyksien katkaiseminen, jos on osoitettavissa olevat perusteet katsoa, että ensin mainitun ja jälkimmäisen toiminnan välillä voi syntyä eturistiriita;

e) toimenpiteet, joilla estetään kryptovarapalvelun tarjoajaan liittyvää ulkopuolista liiketoimintaa harjoittavia sidossuhteisia henkilöitä vaikuttamasta epäasianmukaisesti kryptovarapalvelun tarjoajaan kyseisen toiminnan osalta;

f) toimenpiteet, joilla estetään sidossuhteisen henkilön samanaikainen tai peräkkäinen osallistuminen muun kryptovarapalvelun tarjontaan tai toimintaan, jos kyseinen osallistuminen voi heikentää eturistiriitojen asianmukaista hallintaa, tai valvotaan tällaista osallistumista;

g) toimenpiteet, joilla varmistetaan, että eturistiriidan muodostavat toiminta tai liiketoimet annetaan eri henkilöiden tehtäväksi;

h) toimenpiteet, joilla vahvistetaan ylimmän hallintoelimen jäsenen velvollisuus ilmoittaa muille jäsenille kaikista tilanteista, joissa kyseisellä jäsenellä on tai saattaa olla eturistiriita, ja pidättäytyä asiaan liittyvistä äänestyksistä;

i) toimenpiteet, joilla estetään ylimmän hallintoelimen jäseniä toimimasta johtotehtävissä samaan konserniin kuulumattomissa kilpailevissa kryptovarapalvelun tarjoajissa;

j) toimenpiteet, joilla estetään ja valvotaan tietojenvaihtoa sellaista toimintaa harjoittavien sidossuhteisten henkilöiden välillä, johon liittyy eturistiriidan riski, kun kyseisten tietojen vaihtaminen voi vaikuttaa siihen, miten sidossuhteinen henkilö hoitaa kryptovarapalvelun tarjoajaan liittyvät velvollisuutensa.

7. Kryptovarapalvelun tarjoajan on varmistettava, että 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetut toimintaperiaatteet ja menettelyt antavat kohtuullisen varmuuden siitä, että kryptovarapalvelun tarjoajan tai sen asiakkaiden etuihin kohdistuvan vahingon riskejä ehkäistään tai lievennetään asianmukaisesti.

8. Eturistiriitoja koskevilla toimintaperiaatteilla ja menettelyillä on varmistettava, että kryptovarapalvelun tarjoaja osoittaa niiden täytäntöönpanoon, ylläpitoon ja uudelleentarkasteluun riittävät resurssit, mukaan lukien riittävät ja riippumattomat henkilöresurssit, ja nimittää eturistiriitojen tunnistamisesta, ehkäisemisestä, hallinnasta ja ilmoittamisesta vastaavan henkilön.

Kyseisellä henkilöllä on oltava tehtäviensä asianmukaiseen ja riippumattomaan hoitamiseen tarvittava toimivalta, ja hänen on raportoitava suoraan ylimmälle hallintoelimelle.

Jos kyseiselle henkilölle on annettu muita rooleja tai tehtäviä, niiden on oltava asianmukaisia kryptovarapalvelujen tarjoajan kryptovarapalvelujen ja muun toiminnan laajuuteen, luonteeseen ja valikoimaan nähden, eivätkä ne saa vaarantaa kyseisen henkilön riippumattomuutta ja objektiivisuutta.

Eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa ja menettelyissä on määriteltävä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulta henkilöstöltä vaadittavat taidot, tiedot ja asiantuntemus ja varmistettava, että henkilöstö voi saada kaikki tehtäviensä hoitamiseksi tarvitsemansa tiedot.

5 artikla

Eturistiriitoja koskeviin toimintaperiaatteisiin ja menettelyihin liittyvät palkitsemista koskevat näkökohdat

1. Kryptovarapalvelun tarjoajien on asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissaan ja menettelyissään määriteltävä ja otettava käyttöön palkitsemispolitiikka ja -menettelyt, joissa otetaan huomioon sen kaikkien asiakkaiden edut.

2. Kryptovarapalvelun tarjoajien on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetuilla palkitsemispolitiikalla ja -menettelyillä

a) ei aiheuteta eturistiriitaa tai luoda kannustinta, joka voi johtaa siihen, että henkilöt, joihin niitä sovelletaan, suosivat omia etujaan tai kryptovarapalvelun tarjoajan etuja asiakkaiden mahdolliseksi vahingoksi, tai joka voi johtaa siihen, että henkilöt, joihin niitä sovelletaan, suosivat omia etujaan kryptovarapalvelun tarjoajan vahingoksi;

b) lievennetään asianmukaisesti eturistiriitoja, joita voi aiheutua muuttuvien palkkioiden maksamisesta ja niiden perustana olevista keskeisistä tulosindikaattoreista ja riskien mukauttamismekanismeista, mukaan lukien työntekijöiden tai ylimmän hallintoelimen jäsenten muuttuvan tai kiinteän palkkion maksaminen osittain instrumentteina.

3. Kryptovarapalvelun tarjoajien on varmistettava, että niiden 1 kohdassa tarkoitettuja palkitsemispolitiikkaa ja -menettelyjä sovelletaan seuraaviin:

a) niiden työntekijät ja muut luonnolliset henkilöt, joiden palvelut ovat kryptovarapalvelun tarjoajan käytettävissä ja valvonnassa ja jotka osallistuvat kryptovarapalvelun tarjoajan kryptovarapalvelujen tarjoamiseen;

b) niiden ylimmän hallintoelimen jäsenet;

c) luonnolliset henkilöt, jotka osallistuvat suoraan palvelujen tarjoamiseen kryptovarapalvelun tarjoajalle ulkoistamisjärjestelyn perusteella, jotta kryptovarapalvelujen tarjoaja voi tarjota kryptovarapalveluja.

4. Kryptovarapalvelun tarjoajan palkitsemismenettelyjä, -periaatteita ja -järjestelyjä on sovellettava 3 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin, joilla on suora tai välillinen vaikutus kryptovarapalvelun tarjoajien tarjoamiin kryptovarapalveluihin tai kryptovarapalvelun tarjoajan toimintaan yrityksenä, riippumatta siitä, minkä tyyppisiä asiakkaat ovat, ja siinä määrin kuin tällaisten henkilöiden palkitseminen ja muut asiaankuuluvat kannustimet voivat aiheuttaa eturistiriidan, joka kannustaa heitä toimimaan kryptovarapalvelun tarjoajan asiakkaiden etujen vastaisesti tai suosimaan omia etujaan kryptovarapalvelun tarjoajan vahingoksi.

6 artikla

Eturistiriitoja koskevien toimintaperiaatteiden ja menettelyiden soveltaminen henkilökohtaisiin liiketoimiin

1. Eturistiriitoja koskevilla toimintaperiaatteilla ja menettelyillä on varmistettava, että sidossuhteisen henkilön toteuttamia tai sidossuhteisen henkilön puolesta toteutettuja liiketoimia, jotka johtavat kryptovarapositioon tai kryptovaraan liittyvään vastuuseen, valvotaan ja seurataan tarkasti, kun vähintään yksi seuraavista kriteereistä täyttyy:

a) sidossuhteinen henkilö ei toimi ammattitoimintansa puitteissa;

b) liiketoimi toteutetaan seuraavista jonkin lukuun:

i) sidossuhteinen henkilö;

ii) henkilö, johon sidossuhteinen henkilö on perhesuhteessa tai johon sidossuhteisella henkilöllä on asetuksen (EU) 2023/1114 3 artiklan 1 kohdan 31 alakohdassa tarkoitettu läheinen sidos;

iii) henkilö, jolta sidossuhteinen henkilö voi odottaa saavansa liiketoimen tulokseen liittyvän suoran tai välillisen aineellisen edun, pois lukien liiketoimen toteuttamisesta saatava maksu tai palkkio.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohtaa sovellettaessa henkilöllä, johon sidossuhteinen henkilö on perhesuhteessa, tarkoitetaan mitä tahansa seuraavista:

a) sidossuhteisen henkilön puoliso tai muu kansallisen lainsäädännön mukaan puolisoa vastaava kumppani;

b) sidossuhteisen henkilön huollettavana oleva lapsi tai lapsipuoli;

c) sidossuhteisen henkilön muu sukulainen, joka on asunut kyseisen henkilön kanssa samassa kotitaloudessa vähintään yhden vuoden ajan asianomaisen henkilökohtaisen liiketoimen päivämäärää edeltäneiden viiden vuoden aikana.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen liiketoimien osalta toimintaperiaatteilla ja menettelyillä on varmistettava, että

a) kun tehdään päätös tällaisten liiketoimien toteuttamisesta,

i) eturistiriitojen hallinnasta vastaava henkilö tunnistaa tällaiset liiketoimet tai niistä ilmoitetaan hänelle ennen kuin tehdään päätös liiketoimen toteuttamisesta ja ehdoista, ja että tällaiset liiketoimet dokumentoidaan;

ii) päätökset tällaisten liiketoimien toteuttamisesta tehdään objektiivisesti ja kunkin osapuolen edun mukaisesti;

iii) liiketoimen ehdot vastaavat ehtoja, joita olisi sovellettu samoihin liiketoimiin riippumattomien osapuolten välillä, jos eturistiriitaa ei olisi ollut;

b) määritetään kyseisten liiketoimien toteuttamista koskevat päätöksentekomenettelyt ja vahvistetaan liiketoimen volyymina ilmaistavat kynnysarvot, joiden ylittyessä liiketoimi edellyttää ylimmän hallintoelimen hyväksyntää;

c) työntekijät ja ylimmän hallintoelimen jäsenet ovat tietoisia kyseisiin liiketoimiin sovellettavista säännöistä ja niihin liittyvistä kryptovarapalvelun tarjoajan toimenpiteistä;

d) kryptovarapalvelun tarjoajalle ilmoitetaan viipymättä kaikista tällaisista liiketoimista;

e) tunnistetuista tai kryptovarapalvelun tarjoajalle ilmoitetuista liiketoimista dokumentoidaan liiketoimen päivämäärä ja kellonaika, ehdot, volyymi, vastapuoli ja liiketoimeen mahdollisesti liittyvät luvat tai kiellot.

7 artikla

Asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kryptovarapalvelun tarjoajan ilmoitukset

1. Asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti annettavissa ilmoituksissa on oltava yksityiskohtainen, täsmällinen ja selkeä kuvaus seuraavista:

a) palvelut, toiminta tai olosuhteet, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa 2 artiklan 1 kohdassa ja 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun eturistiriidan, mukaan lukien rooli ja asema, jossa kryptovarapalvelun tarjoaja toimii, kun se tarjoaa kryptovarapalvelua asiakkaalle;

b) tunnistettujen eturistiriitojen luonne;

c) tunnistetut riskit, joita liittyy 2 artiklan 1 kohdassa ja 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin eturistiriitoihin;

d) toimet ja toimenpiteet, joita on toteutettu tunnistettujen eturistiriitojen lieventämiseksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja ilmoituksia ei saa pitää riittävänä tapana hallita ja lieventää eturistiriitoja.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava aina kryptovarapalvelun tarjoajan asiakkaiden saatavilla näkyvällä paikalla sen verkkosivustolla ja sellaisessa muodossa, jota voi käyttää millä tahansa laitteella, jonka kautta kryptovarapalvelua tarjotaan asiakkaalle. Jos kryptovarapalvelun tarjoaja ilmoittaa tietoja tällaisen laitteen kautta, sen on annettava linkki samoihin tietoihin myös verkkosivustollaan.

4. Kryptovarapalvelun tarjoajien on pidettävä asetuksen (EU) 2023/1114 72 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot jatkuvasti ajan tasalla.

5. Edellä olevassa 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta varten kryptovarapalvelun tarjoajien on ylläpidettävä ajantasaisia tietoja kaikista tilanteista, jotka aiheuttavat todellisia ja mahdollisia eturistiriitoja, mukaan lukien asiaan liittyvät kryptovarapalvelut tai asiaan liittyvä toiminta, sekä toimenpiteistä, jotka on kussakin tilanteessa toteutettu eturistiriitojen ehkäisemiseksi tai hallitsemiseksi. Tietoja on säilytettävä viiden vuoden ajan.

6. Kryptovarapalvelun tarjoajien on asetettava ilmoitukset saataville kaikilla kielillä, joita ne käyttävät palvelujensa markkinointiin ja viestintään asiakkaidensa kanssa asianomaisessa jäsenvaltiossa.

8 artikla

Kohdennettuun tarjoamiseen liittyvät lisävaatimukset

1. Rajoittamatta asetuksen (EU) 2023/1114 79 artiklan 2 kohdan soveltamista, kryptovarapalvelun tarjoajien on otettava huomioon seuraavat tilanteet, kun ne tunnistavat erityyppisiä eturistiriitoja, joita syntyy, kun kryptovarapalvelun tarjoaja tarjoaa kryptovaroja kohdennetusti:

a) kryptovarapalvelun tarjoaja tarjoaa myös kryptovarojen tarjoamiseen liittyviä hinnoittelupalveluja;

b) kryptovarapalvelun tarjoaja tarjoaa myös kryptovaroja koskevien toimeksiantojen toteuttamista asiakkaiden puolesta sekä tutkimuspalveluja;

c) kryptovarapalvelun tarjoaja tarjoaa kohdennetusti kryptovaroja, joiden liikkeeseenlaskija on se itse tai sen konserniin kuuluva yhteisö.

2. Kryptovarapalvelun tarjoajien on laadittava, otettava käyttöön, ja ylläpidettävä sisäisiä järjestelyjä, joilla varmistetaan seuraavat seikat:

a) tarjoamisen hinnoittelulla ei edistetä kryptovarapalvelun tarjoajan muiden asiakkaiden etuja tai kryptovarapalvelun tarjoajan omia etuja tavalla, joka voi olla ristiriidassa liikkeeseenlaskijana olevan asiakkaan etujen kanssa;

b) tarjoamisen hinnoittelulla ei edistetä liikkeeseenlaskijana olevan asiakkaan etuja, kryptovarapalvelun tarjoajan omia etuja tai sidoksissa olevien henkilöiden etuja tavalla, joka voi olla ristiriidassa muiden asiakkaiden etujen kanssa;

c) estetään syntymästä tilanne, jossa henkilöt, jotka vastaavat palvelujen tarjoamisesta kryptovarapalvelun tarjoajan sijoitusasiakkaille tai päättävät, mitkä tuotteet olisi sisällytettävä kryptovarapalvelun tarjoajan tarjoamien tai suosittelemien tuotteiden luetteloon, osallistuvat suoraan liikkeeseenlaskijana olevaa asiakasta koskeviin hinnoittelupäätöksiin;

d) estetään syntymästä tilanne, jossa henkilöt, jotka vastaavat palvelujen tarjoamisesta kryptovarapalvelun tarjoajan sijoitusasiakkaille, osallistuvat suoraan päätöksiin liikkeeseenlaskijana olevalle asiakkaalle annettavista kohdentamista koskevista suosituksista;

e) estetään lukitsemisoikeuksien käyttö ilman sijoitusasiakkaan ennakkosuostumusta.

3. Kryptovarapalvelun tarjoajilla on oltava käytössä keskitetty menettely, jolla yksilöidään kaikki niiden kohdennetut tarjoamiset, mukaan lukien päivämäärä, jona kryptovarapalvelun tarjoajalle on ilmoitettu mahdollisesta kohdennetusta tarjoamisesta.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 27 päivänä helmikuuta 2025.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN